1836. No. 8

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 26 JANUARIJ.

DEPARTEMENT VAN MARINE.

Aanbesteding van het doen der herstellingen aan den Kustlichttoren te Harlingen en het inrigten van denzelven tot het daarop plaatsen van een Katadioptriek Lamplicht enz.

Op Maandag den 1 Februarij 1836 des middags ten twaalf ure, zal onder nadere goedkeuring van den Directeur-generaal voor de Marine, door den Directeur en Kommandant der Marine in het hoofd-departement van de Zuiderzee te Amsterdam, bij inschrijving en daarna bij opbod, aan den minstmijnenden, worden aanbesteed:

Het doen der noodige herstellingen aan den Kustlichttoren te Harlingen en het inrigten van denzelven tot het daarop plaatsen van een Katadioptriek Lamplicht, met de levering van al de daartoe benoodigde materialen, gereedschappen enz.

Het bestek, waarnaar deze aanbesteding zal geschieden, ligt dagelijks van 's morgens tien tot 's namiddags ten twee ure (de Zon- en feestdagen uitgezonderd), ter lezing in het lokaal van het Departement van Marine te 's Gravenhage, ter secretarijen van de directien der Marine te Amsterdam, Rotterdam en Vlissingen, alsmede ten burele van den Onderdirecteur der Marine te Willemsoord, en aan het provinciaal gouvernement van Vriesland te Leeuwarden.

De biljetten van inschrijving zullen, behoorlijk gecacheteerd en op gezegeld papier geschreven, vóór of op den 1 Februarij 1836 des middags vóór twaalf ure, *vrachtvrij*, moeten worden bezorgd ter secretarij van de directie der Marine te Amsterdam.

De Directeur-generaal voor de Marine,
C. J. WOLTERBEEK.

's Gravenhage, den 16 Januarij 1836.

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden;

Gezien de Resolutie van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, van den 14 Januarij 1836, no. $\frac{1}{33}$, omtrent de verdere uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 31 December 1834, no. 95, betrekkelijk het Nederlandsch Vaatwerk.

Herinneren, bij deze, de daarbij betrokken Handelaars en Fabrijkanten, in deze Gemeente, aan de bepalingen van art. 1, 2 en 3, van gezegd Koninklijk besluit, luidende als volgt:

Te rekenen van den 1 Januarij 1836, zal al het nieuw vervaardigde vaatwerk, voor zoo verre hetzelve niet uitsluitend bestemd is tot vervoer of tot bewaring, maar tevens tot *inhoudsmaat* strekt, bij de aflevering van bier, azijn, olie, jenever, brandewijn, melk, en in het algemeen van alle inlands gefabriceerde vochten, als zoodanig worden geijkt, doch op geenen anderen inhoud dan op dien van 10, 20, 30, 40, 50, 100, 150 en 200 Nederl. kannen.

Alle vaten van grooteren inhoud dan van 200 Nederl. kannen, of van het dubbel Nederlandsch vat, zullen alleen als middelen van vervoer of van bewaring beschouwd en dienvolgens aan geen ijk onderworpen zijn.

Al het tot dus verre aanwezige oude vaatwerk zal tot 1 Januarij 1850, kunnen gebezigd worden tot afleveringen zonder eenigen ijk of herijk te ondergaan, mits, vóór het einde des jaars 1836, door de daartoe bevoegde beambten, met een bijzonder merk gebrand wordende, ten blijke dat de aldus gedane afleveringen niet geacht worden bij de wettige maat te zijn geschied, en onverminderd het regt der verbruikers, om te vorderen, dat dezelve, in behoorlijk geijkt vaatwerk plaats hebbe.

De hiervoren vermelde branding zal buiten bezwaar der eigenaars van het vaatwerk worden bewerkstelligd.

Al het vaatwerk in fabrijken van voormelde vochten bezorgd, om aldaar te worden gevuld, zal als het eigen vaatwerk der fabrikanten beschouwd worden en aan dezelfde branding als voren onderhevig zijn.

Wordende tevens, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat zij, zoo ter bevordering van den ijk van het tot *inhoudsmaat* bestemd, als van de branding van het aanwezige *oude vaatwerk* zich, voor de stad Leeuwarden, zullen moeten vervoegen aan den Arrondissements IJker aldaar.

En op dat zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, waar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

Leeuwarden, den 25 Januarij 1836.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 20 *Januarij.* Men heeft thans berigten uit Griekenland van 19 December ontvangen. Uit dezelve blijkt, dat Z. M. de Koning van Beijeren te Athenen met veel luister en geestdrift ontvangen is. Toen het vaartuig, waarop Z. M. zich bevond, in den Piræus binnenliep, hebben de bevelhebbers van al de ter reede liggende oorlogschepen, te weten Fransche, Engelsche en Oostenrijksche, zich aan boord van dat vaartuig begeven, om den Koning te begroeten; alleen de bevelhebber van het ten anker liggende Russische oorlogsvaartuig heeft dit niet gedaan. Intusschen wordt ook gemeld, dat H. H. M. M. de Koning van Beijeren en van Griekenland tegenwoordig zijn geweest op een luisterrijk feest, hetwelk door den Russischen gezant op den naamdag van Keizer *Nicolaas* is gegeven. Verder schijnen de berigten weinig nieuws te behelzen, nopens den staat van zaken in Griekenland. In een der ontvangene brieven wordt gesproken van nieuwe ongeregeldheden, die aan de grenzen door zoogenaamde roover-benden gepleegd waren; de schrijver stelt dezelve op rekening van de Turken, en oppert het denkbeeld, om te dezer zake een inval in Thessalie te doen en deze landstreek aan Griekenland te onderwerpen.

Volgens het dagblad van Smyrna zouden de Koning van Beijeren en zijn gevolg zeer onaangenaam getroffen zijn geworden door den toestand, waarin zij Griekenland hebben gevonden. Te Konstantinopel werd laatstelijk verhaald, dat Koning *Otto* aan zijnen vader dringend den wensch had te kennen gegeven, om Griekenland te verlaten, en dat het groote moeite had gekost, hem van dit denkbeeld af te brengen.

FRANKRIJK

PARIJS, *den* 20 *Januarij.* Men heeft thans berigten uit de stad Algiers van den 8sten en uit Oran van den 4 Januarij. De generaal *Desmichels* is in den nacht van den 31 December op den 1 Januarij, aan het hoofd eener kolonne troepen, uit Bouffarick, dat niet verre van Algiers ligt, uitgetrokken, om den stam der Hadjoutes te tuchtigen, die op nieuw eenige rooverijen tegen de Fransche volkplanters of de bevriende volksstammen had gepleegd. Door eenen onverhoedschen overval zijn de Hadjoutes verslagen, en hebben de Franschen hun 1200 hoornbeesten, alsmede 2000 geiten en schapen ontnomen. Bij den terugtogt der kolonne, die door het ongunstige weder bemoeijelijkt werd, was echter een groot gedeelte van dit vee weder verloren gegaan. Te Oran maakte men den 6den steeds toebereidselen voor de onderneming naar Tremezene, die door den maarschalk *Clausel* zelf zou worden bestuurd. Verscheidene Arabische opperhoofden in den omtrek van Oran hadden zich aan het gezag der Franschen onderworpen, en sommigen hunner zouden den maarschalk op zijnen togt naar Tremezene vergezellen. Intusschen had men te Oran vernomen, dat Abd-el-Kader bezig was, om in het gebergte nabij Mascara zijne verstrooide strijdkrachten weder te verzamelen. Hij had reeds 2500 ruiters en eenig voetvolk bijeen.

NEDERLANDEN.

LEEUWARDEN, *den* 25 *Januarij.* Bij Zijner Majesteits besluit van den 17 dezer, no. 85, zijn de navolgende benoemingen gedaan, als:

Tot dijks-gedeputeerde voor de vijf deelen zeedijken Contributie Buitendijks, *Albertus Telting*, als zoodanig afgetreden.

Tot dijks-gedeputeerde voor de vijf deelen zeedijken Contributie Binnendijks, *Julius Matthijs van Beijma thoe Kingma*, als zoodanig afgetreden.

Tot lid van het dijksbestuur van de zeven Grietenijen en stad Sloten Contributie Zeedijken, *Onne Reint van Andringa de Kempenaer*, als zoodanig afgetreden.

Men verneemt, dat onlangs van de hoogere autoriteiten aan de Gouverneurs der provincien eene circulaire toegezonden is, waarin hun, onder anderen, wegens de aanteekening, in de kadastrale stukken van de doorgaande veranderingen in den aard van bebouwing, of in de bestemming van perceelen ongebouwde eigendommen kennis gegeven wordt, dat, naar hetgeen de bepalingen, voorkomende in art. 21, 23, 24 en 53 der voorloopige verordeningen tot instandhouding van het kadaster mede schijnen te brengen, en van alle *doorgaande* veranderingen of wijzigingen, in den aard der bebouwing van perceelen ongebouwde eigendommen, of in derzelver bestemming voorvallende, wanneer de eigenaars dit verzoeken, of verklaren er niets tegen te hebben, in de kadastrale stukken aanteekening moet geschieden. De opneming van alle zoodanige veranderingen, zonder onderscheid, zou echter aanleiding geven tot omstooting van de vastheid, welke der gedane kadastrale begrooting behoort aan te kleven, tot zoo lang bij de wet eene herziening daarvan zal zijn bevolen, tot gestadige veranderingen in de schrifturen, en tot eene vermenigvuldiging van werk voor de ambtenaren van het kadaster, welk een en ander in geenen deele zoude worden opgewogen door het nut, het welk daarvan zoude te trekken zijn. Uit dien hoofde is het derhalve noodig voorgekomen, hoe bezwaarlijk het ook moge wezen, van voren bepaaldelijk op te tellen en aan te wijzen al de gevallen, waarin de opneming in de kadastrale stukken *al*, en die waarin dezelve *niet* moet plaats hebben, als algemeenen regel, welke in verre de meeste gevallen zal kunnen worden toegepast, voor te schrijven: dat de bedoelde veranderingen moeten worden opgenomen, en aanleiding geven tot eene verandering in de aanduiding van kultuur of bestemming, in de aanwijzende tafels en de leggers, alsmede tot eene verandering van begrooting of klassement, hetzij *dadelijk*, hetzij na afloop van den vrijdom, welke naar de wet verkregen mogt zijn, en zulks zonder dat het noodig is de bewilliging van den eigenaar daartoe te vragen, en des noods zelfs tegen zijne verklaarde begeerte: *a.* Bij het ter kultuur brengen van heiden, duinen, zandgeesten, enz., of bij het bouwen op dezelve van huizen of andere getimmerten; *b.* bij indijking van gorzen, schorren, kwelderlanden, enz.; *c.* bij droogmaking van moerassen, meeren, veenplassen, enz. Daarentegen zullen zoodanige veranderingen *niet* moeten worden opgenomen, en zulks al begeerde de eigenaar het bewerkstelligen daarvan: *a.* bij het aanleggen tot bosch van bereids in kultuur zijnde gronden, en zulks ofschoon daarvoor bij de wet tijdelijke vermindering is toegestaan, daar deze vermindering, bij wijze van moderatie, of gedeeltelijke remissie, moet worden verleend; *b.* bij het tot bouw-, wei- of hooiland aanleggen van eenen tuin, of het erf van een huis of schuur, of omgekeerd, bij het bezigen of aanleggen van bouw-, hooi- of weiland tot tuin, of tot erf voor huis of schuur, enz.; *c.* bij het tot bouwland aanleggen van wei- of hooiland, of omgekeerd, enz.; *d.* bij het beweiden van hooiland of het hooijen van weiland en nog minder; *e.* bij het bebouwen met andere vruchten of gewassen, van aardappelen, hennip-tabaksland, en andere gronden, in de kadastrale stukken, voor eene bijzondere kultuur bekend. De twijfelingen, die werkelijk voorkomende gevallen mogten doen ontstaan, zullen aan de beslissing des Ministers van Financien worden onderworpen.

Men verneemt, dat, daar er nog voortdurend veel misbruik gemaakt wordt van de vermindering van port, die, in geval van frankering, aan de zoogenaamde militaire brieven is toegestaan, dezer dagen andermaal aan de aandacht der postbeambten, en wel met herinnering van hetgeen daaromtrent verder bij de bestaande verordeningen is voorgeschreven, is aanbevolen: 1. Dat de toekenning van de hier bedoelde gunst alleen te pas komt bij het frankeren van brieven aan het adres van militairen, beneden den rang van officier, die zich in werkelijke dienst bij hunne korpsen aanwezig bevinden, en dus niet op de briefwisseling van de verlofgangers, naar hunne haardsteden teruggekeerde vrijwilligers, schutters, als anderzins. 2. Dat hoezeer het insluiten van eenen postwissel, in zoodanige brieven wordt toegelaten, het echter niet geoorloofd is daarin andere brieven te sluiten, ook al zijn die almede aan militairen geaddresseerd, en al wordt daardoor het gewigt van eenen enkelen brief niet overschreden: brieven waaromtrent deze bepaling niet in acht genomen wordt, moeten of ongefrankeerd verzonden, of met het volle regt, volgens het tarief, gefrankeerd worden; en de postbeambten hebben het regt, om, bij vermoeden van fraude, de opening der brieven, in hunne tegenwoordigheid, door de afzenders of de geaddresseerden, te vorderen; en 3. Dat bijaldien de fraude eerst ter plaatse van aankomst ontdekt wordt, de ten onregte met het gemodereerd port gefrankeerde brief, met het te weinig ontvangene frankeergeld getaxeerd, en niet, dan tegen betaling van hetzelve, uitgereikt mag worden.

In het aanstaande voorjaar zal een aanvang worden gemaakt met de hoogst belangrijke werken tot voorziening der Vollenhovensche en Hasselter dijken. Men wil dat deze dijken, na het tot stand brengen dier werkzaamheden, zulk eene soliditeit zullen verkrijgen, dat dezelve in staat zullen zijn, om zelfs buitengewone zeevloeden te keeren. Deze dijken beschutten grootendeels de provincien Overijssel en Drenthe.

De *Amsterdamsche-Courant* van den 23 dezer, meldt het volgende:

„Ten gevolge van ons artikel van gisteren omtrent het plan tot eenen spoorweg tusschen hier en Haarlem, wordt ons thans, als nadere inlichting medegedeeld, dat een der grootste bezwaren, welke zich tegen het tot stand brengen der zaak opdoet, gelegen is bij de eigenaren der gronden, over welke de weg gelegd zou moeten worden, en die over het algemeen niet genegen schijnen tot het afstaan van deze eigendommen, zoo dat het vooral te dezen opzigte is, dat de zaak nog moeijelijkheden ontmoet."

Uit 's Gravenhage berigt men dat aldaar ter stede uit Weenen is aangekomen een politie-commissaris, die belast is met het overbrengen van zekeren *Epstein*, die in deze residentie gevat en gevangen gehouden is, en betrokken is in een regtsgeding tegen de makers van valsche Oostenrijksche obligatien, welke in zeer aanzienlijken getale en tot een zeer hoog bedrag in de Keizerlijke Staten in omloop moeten zijn gebragt.

Volgens eene door de dagbladen medegedeelde opgave, zijn in het jaar 1835 in Europa ingevoerd 217,600,000 ponden koffij, namelijk: te Hamburg 41 millioenen ponden; te Bremen 9,300,000; te Amsterdam 36 millioenen; te Rotterdam 28,600,000; te Antwerpen 22 millioenen; te Havre 15,400,000, te Bordeaux 4,100,000; te Marseille 9,600,000; te Genua 2 millioenen; te Livorno 1,700,000; te Triest 19,900,000; in Groot-Brittannie 28 millioenen ponden. De invoer van suiker heeft bedragen 913½ millioen ponden, namelijk: te Hamburg 79,500,000 p.; te Bremen 13 millioen; te Amsterdam 70,100,000; te Rotterdam 34,200,000; te Antwerpen 41,700,000; te Havre 73 millioen; te Bordeaux 18,300,000; te Marseille 55,300,000; te Genua 21,500,000; te Livorno 9,700,000; te Triest 56,800,000; in Groot-Brittannie 440,400,000 ponden.

De *Hobart Town Courier* van den 3 Julij, behelst het relaas van eene nog veel vreesselijker schipbreuk, dan die van het schip *George the Third*, waarvan in der tijd de nieuwsbladen gewag hebben gemaakt. Het schip *Newa*, kapitein *Peck*, zeilde den 8 Januarij 1835, uit Cork naar Sidneij, aan boord hebbende 150 tot deportatie veroordeelde vrouwen met 33 kinderen, negen vrije vrouwen met 22 kinderen en eene equipagie van 26 man. Na eene voorspoedige reis, kwamen zij in het gezigt van de plaats hunner bestemming, doch terwijl zij met de meeste omzigtigheid voortstevenden, geraakte het schip in den nacht van den 13 Mei onverhoeds op een verborgen rif; de schok was zoo geweldig, dat het vaartuig weldra in vier stukken brak; de booten werden in allerijl in zee gezet, maar sloegen om, zoodat van 241 personen, niet meer dan 22 op de stukken van het vergane schip aan land werden gespoeld, en van deze laatste nog 7 door vermoeijenis het leven verloren.

Vervolg en Slot van het ADVIJS *van den Heer Mr.* J. CATS, *Ez., uitgesproken in de Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van Dingsdag den 22 December 1835, over de Wet tot bevordering van den Landbouw.*

En, Ed. Mog. Heeren! laten wij ook niet voorbijzien, welk gebruik ten voordeele van onzen koophandel, van deze wet kan gemaakt worden bij toepassing

van art. 17 derzelve. Alleen met terugzigt op dat belang, toch, kan door de Regering voorgedragen zijn, dat artikel, zoo gewigtig, dat alleen de innige overtuiging, dat de Regering thans werkelijk de bescherming van den landbouw beoogt, en van het onvermijdelijke daarvan doordrongen is, mij deze wet met dat artikel kan doen aannemen; want bij eenigzins onvoorzigtige toepassing of ruime vermindering van regt, voor welken kleinen Staat ook, gaat geheel dat doel verloren. De Staat echter aan welke, krachtens dit artikel, eventueel, b. v. tien of vijftien percent minder regt bij den invoer zoude toegestaan worden, zoude deszelfs graan hier boven iederen anderen buitenlander kunnen afzetten, alzoo een voordeel genieten, hetwelk alleen door deze wet aan te bieden is, en dien ten gevolge in stede van steeds nadeelige retorsie, tot een voor den handel voordeelig verdrag genoopt kunnen worden. Onze hooge Regering zal evenwel, ik herhaal het, niet kunnen voorbijzien, dat, men sluite zoodanig traktaat ook met den minst uitgebreiden Staat, de bescherming van den graanbouw in dezelfde mate zal afnemen, als is het bedrag der vermindering van regt van invoer. Aan certificaten van oorsprong immers is hier wel niet met vrucht te denken.

Bij eenig oogmerk der Regering om van dit artikel gebruik te maken, doet het mij dan ook leed, dat het tarief van bescherming niet, om hetzelfde bedrag als voorbeeld te gebruiken, nu over het geheel 10 of 15 pct. hooger is voorgedragen: want ook zonder dat uitzigt op virtuële verlaging, vind ik hetzelve geenszins te hoog, maar bij dat uitzigt, te laag; ook de premie voor onze scheepvaart verlaagt hetzelve.

En zoo meen ik dan, ten slotte van deze twee punten mijner beschouwing en dezelve te zamen nemende, te mogen aanmerken, dat zoo immer, dan wel ten deze, men zich zal mogen beroepen op en vereenigen met de Kamer van Koophandel van Amsterdam, wanneer dezelve in haar advijs van 19 Maart 1831 zegt: „ Ofschoon het hoofddoel der wetgeving op het stuk der regten op den in-, uit- „ en doorvoer, alzoo steeds wezen moet om handel en scheepvaart in het alge- „ meen te bevorderen, zoo is het echter onvermijdelijk, om, bij wijze van uit- „ zondering, bij het tarief hoogere of lagere regten vast te stellen, ter bescher- „ ming of instandhouding van bepaalde takken van eigenhandel, scheepvaart, „ nijverheid, kolonien, landbouw of visscherij." En wanneer dezelfde Kamer dan vervolgens, verklaard hebbende niet op zich te kunnen laden de groote verantwoordelijkheid, voortspruitende uit vrijen handel in alle goederen zonder onderscheid, bij voorbeeld, de regten op de geraffineerde suiker niet wil afgeschaft hebben, „ omdat men dan ten nadeele onzer suiker raffinaderijen de deur openzet voor de Engelsche geraffineerde suikers", noch ook die op de zaadolie, „ om het dan vooruit te zien lot onzer honderde oliemolens", zoo heb ik de overtuiging, dat ware de landbouw die Kamer op dat oogenblik even levendig voor den geest geweest, zij ook de granen, als voorbeeld zoude hebben aangehaald; en er hebben bijgevoegd, „ dat bij vrijen invoer de deur is opengezet voor buitenlandsche granen, en het lot onzer duizende graanbouwerijen alsdan ligtelijk vooruit te zien.

En te regte zegt zij dan verder: „ Voor die hooger belaste goederen, is het „ entrepôt van eene dubbelde waarde, en mits dat het stelsel zoo volkomen mo- „ gelijk ingerigt, en in den bovenomschreven zin uitgebreid worde, kan de „ buitenlandsche handel daarmede gepaard gaan, zonder aan eenige regten onder- „ hevig te zijn." Van hoeveel waarde en hoewel ingerigt nu ons entrepôt-stelsel in der daad is, blijkt uit het getuigenis door H. H. Gedeputeerde Staten van Holland, mede bij derzelver laatst aan de Staten van dat gewest gedaan verslag, afgelegd wegens het entrepôt van Amsterdam: zeggende Hun Ed. Gr. Achtb.: „ Het Amsterdamsch entrepôt-dok voldoet bij voortduring aan het doel van des- „ zelfs stichting, en verkeert in eenen zeer bloeijenden toestand. Het algemeen, „ hoezeer onverpligt, gebruik, hetwelk de handel er van maakt, niet alleen „ voor aan accijnsen of hooger regten onderworpene goederen, maar ook voor „ dezulken welke zeer laag, ja verre beneden die van het plakkaat van 1725 be- „ last zijn, bewijst dat die inrigting van groote waarde voor den handel is, daar „ zij van den eenen kant, bij wederuitvoer derzelven, geheel van regten op de „ koopwaren ontslaat, en overigens als geschikte en goedkoope los- en bewaar- „ plaats in vele opzigten groote besparing van onkosten, gepaard met zekerheid „ aanbrengt."

En mag ik dan ten slotte hiervan aanmerken, dat een handel die zoo onbelemmerd en onbelast, bij zoodanig vrij-gevig stelsel niet alleen van reëel, maar ook van fictief en particulier entrepôt, kan gedreven worden, alsdan onder de voorgestelde wet, onze graanhandel, wel in der daad, voor zooveel onze wetgeving daaraan kan toebrengen, vrij is te noemen, en ik mij geen denkbeeld kan maken, hoe hiermede eenig bezwaar zoude kunnen worden gelegd ook op die groote operatien van consignatien en beleeningen, van welke wij ons zoo even de vernietiging hoorden voorspellen.

Eene derde vraag van gewigt is, of de Nederlandsche scheepvaart bij de wet zal lijden? Deze nu meen ik niet alleen ontkennend te moeten beantwoorden, maar zelfs in tegendeel te mogen stellen, dat dezelve hierbij bevoordeeld zal worden.

Niet genoeg producerende, zullen wij steeds buitenlandsch graan benoodigd zijn, en zal dus de aanvoer wel steeds blijven plaats hebben: de retorsie zal wel niet zoo verregaande gevreesd worden, dat de Oostzee zoude willen weigeren de afscheping van graan naar Nederland, of de uitvoer met Nederlandsche bodems belasten; het nadeelig gevolg van beide maatregelen zoude te spoedig door den buitenlandschen producent zelf gevoeld worden: door het vrije entrepot en daardoor welligt te vermeerderen handel, zal de scheepsvracht eer toenemen: en bij de eerste aanduiding moet het toch ieder in het oog vallen, hoe de tien per cent premie voor invoer met Nederlandsche schepen, meer moetende bedragen naar mate de belasting hooger is, deze premie dan bij het hoogste inkomend regt op de tarwe bij voorb. ad f 90 per last, belangrijk en veel afdoende zal kunnen zijn, doch naar de thans bestaande wet, bij een inkomend regt van f 7 : 50 op gelijk last, weinig of niets kan uitwerken.

Ik zoude er alzoo aan twijfelen of de schippers, welke zich aan U Ed. Mog. hebben gewend met bezwaren tegen deze wet, wel met den regten geest en strekking bekend waren: doch meer vreemd was het mij ook in een adres der Kamer van koophandel en fabrijken van Schiedam van den 3 November ll. gesteld te zien, dat deze wet ook „ aan onze algemeene scheepvaart onmisbaar de gevoe- „ ligste slagen zal berokkenen," terwijl dezelfde Kamer bij requeste, van Maart 1832, te kennen gaf, dat de aanvoer der buitenlandsche granen „ voor verre het „ grootste gedeelte geschiedt met vreemde schepen."

De waarheid is, gelijk daar gesteld wordt, dat de toevoer van graan met Nederlandsche bodems tegenwoordig zeer gering is: doch terwijl er dan hoop is, dat dezelve met deze wet zal toenemen, meen ik, ook hier, de vrijheid te moeten nemen onze regering op eene voorzigtige toepassing van art. 17 indachtig te maken; omdat bij vermindering van regt, verleend b. v. aan Rijnoever Staten, de scheepvaart ter zake de granen op de Oostzee in gelijke mate zoude verminderen, als de toevoer van den Rijn vermeerderen.

Dat, als een vierde punt van beschouwing, de inlandsche fabrijken over het algemeen bij deze wet zouden benadeeld worden, kan ik mede niet toegeven.

Zoo matig toch is het beschermend regt, dat de daaruit te verwachten rijzing der broodprijzen wel van geen zoodanig doorgaand groot belang kan zijn, dat dezelve eenigen invloed zoude kunnen hebben ter verhooging der dagloonen; en dit, meen ik, kan hier wel het eenige zijn. Werkt de wet wél en naar mijne verwachting, dan zal integendeel de fabrikant deszelfs binnenlandsche consumtie zien vermeerderen, naar mate van den verminderden achteruitgang van den zoo belangrijken landbouwenden en zoo vele andere daarmede, ten aanzien hunner welvaart, op het naauwste verbondene standen.

Bijzonderlijk echter hooren wij op dit punt de groote Hollandsche branderijen klagten aanheffen.

Het zoude mij leed doen, indien ik ook ten aanzien van deze fabrijken moest zeggen, dat bij vermeerderde welvaart derzelver debiet zoude toenemen: gelukkig naar mijn oordeel, is de schaal in deze eene andere. Het is meer de tegenspoed dan de voorspoed, meer het verdriet dan de tevredenheid, welke het vertier van dit fabrikaat bevordert; werkt de wet dus goed, dan zie ik hier geene vermeerdering voor binnenlandsch gebruik, eer nog vermindering.

Doch zoodanig gevestigd is mijne meenig omtrent het verderfelijke van het steeds toenemend buitensporig gebruik van den jenever, zoo zeer ben ik overtuigd, dat die sterke drank de eenige oorzaak is van den achteruitgang en de ruïne van duizende huisgezinnen, de bron van de meeste overtredingen, wanbedrijven en misdaden, dat ik eer zoude wenschen, konde ik daarmede het misbruik van sterken drank weren, die bronader van 's lands inkomsten geheel opgedroogd te zien, dan dat ik door eenigen beschermenden maatregel den goedkooperen binnenlandschen afzet van dit physiek en moreel vergif zoude willen bevorderen. In stede van die tonnen gouds, welke nu deswege, geenszins door de fabrikanten, maar in der daad door de consumateurs aan het Rijk worden opgebragt, zouden bij geweerd misbruik van den drank, door vermeerderde zedelijkheid, werkzaamheid en daarmede hand aan hand gaande vermeerderde welvaart, weldra onze nationale rijkdom met millioenen schats vermeerderd worden, en deze, hoezeer op geheel andere wijze, gelijke vruchten voor de schatkist kunnen opleveren.

Geene branderij zoude dan ook van mij verkrijgen vrijdom van accijns wegens eenige brandstof. Voor den uitvoer naar buiten 's lands zoude ook deswege premie kunnen worden gegeven. Maar wat kwaad, dat de binnenlandsche gebruiker den jenever duurder betale? hoe duurder dezelve wordt, hoe eer de kwade gevolgen van het misbruik zullen moeten verminderen.

Gaat men van een tegenovergesteld principe uit, zoo stelle men eene belasting op de matigheids-genootschappen. Namen deze eens toe, de branderijen zouden bedorven zijn, de schatkist een groot inkomen van dezen accijns missen. Reeds beklaagt zich de kamer van koophandel en fabrijken van Schiedam bij adres aan deze kamer, van den 28 October 1834, over „ de aanmerkelijk verminderde ver- „ zendingen naar Amerika, ten gevolge der uitbreidingen van de zoogenaamde „ matigheids-genootschappen." Zie ik dan de zaak verkeerdelijk in, is het in der daad zoo, gelijk dezelfde kamer zulks in een adres van 3 November 1835 uitdrukt, „ dat de branderijen in de schaal der nijverheid tegen den landbouw kun- „ nen opwegen;" is hier dus in der daad de rede van een tak van nijverheid zoo gewigtig, dat hoogstens 25,000 door dezelve bestaande ingezetenen kunnen opwegen tegen 1,500,000 hunner landgenooten, welke middellijk en onmiddellijk van den landbouw bestaan, dan verdient wel die tak, dat dadelijk met den wortel worde uitgeroeid eene plant, welke op den duur zijnen bloei zoude kunnen in den weg staan.

Doch, Ed. Mog. Heeren! ik meen geenszins te dwalen, wanneer ik, het oog gevestigd op onze inwendige huishouding, in deze nijverheid het schadelijke verre het goede acht te overtreffen.

Ook voor onzen landbouw zijn de branderijen geenszins een steun: het mesten van vee door de spoeling is een voordeel voor den brander zelven en hoogstens voor den enkelen veehouder, die hetzelve aldus vet maakt, geenszins voor den eigenlijken landbouwer en gewonen zuivel- en vee-boer: deze die zijn vee uit de vruchten van zijn land moet onderhouden, wordt hiermede eer benadeeld. Het graan, hetwelk in de branderijen gebruikt wordt, en waarmede dezelve anders den vaderlandschen landbouw aanmerkelijk zoude kunnen ondersteunen, is bijna geheel van vreemden oorsprong: uitdrukkelijk wordt dit erkend in een adres derzelfde kamer van Schiedam, aan ons gerigt in Maart 1832, als waarin wij lezen: „ De granen, welke in de branderijen verbruikt worden, rogge en gerst, moeten bijna „ zonder eenige uitzondering van buitenslands worden aangevoerd, uit Rusland, „ Polen, Pruissen, Denemarken, Mecklenburg, Holstein en omgelegene lan- „ den," alsmede weder in gelijk adres van 9 Junij 1832, waar gezegd wordt: „ Het is bewezen, dat van buitenlandsche granen de beste drank en met het „ meeste voordeel gestookt wordt, dat dienvolgens de stookers dezelve, wanneer „ die verkrijgbaar zijn, bij voorkeur boven inlandsch graan gebruiken."

Dat hadden dan nog vóór de vele kleine branderijen, welke tot op de wet van 1822, in zoo grooten getale in onze provincien verspreid waren; deze stookten van de mindere soorten onzer inlandsche tarwe, gerst en rogge, en waren alzoo ten minste den landbouw tot grooten steun. Doch sedert dat deze kleinere in de gewesten verspreide zijn opgeofferd aan de groote Hollandsche branderijen, door wetsbepalingen waaronder alleen deze met voordeel kunnen bestaan, is ook dat laatste verband tusschen onzen landbouw en de branderijen verloren gegaan.

Voor zoo verre echter betreft den uitvoer naar het buitenland, heb ik ten aanzien der branderijen eene andere meening.

Daar heb ik niet te oordeelen over de min of meer schadelijke werking van het fabrikaat; ten aanzien van hetgeen daar gedebiteerd wordt, hebben wij dan toch het voordeel der verwerking en winsten ten koste van den buitenlander. Voor dat uitgevoerd wordende moet de fabrikant noodwendig hebben eene premie wegens hier te lande de fabrikaadje bezwarende belastingen, doch op deze wijze zoude ik dan ook alleen ter zake van den uitvoer naar buiten gerestitueerd willen hebben den accijns wegens brandstoffen.

Met genoegen heb ik, om dat ook bij mij op prijs gesteld voordeel van uitvoer, uit het thans aan onze Kamer medegedeelde gezien, dat die uitvoer steeds toeneemt, want uit vroegere stukken had ik deswege geringe gedachte. In een adres toch der meergenoemde kamer van Schiedam van 5 November 1831, las ik, „ dat bijna alle verzendingen naar buiten hebben opgehouden:" in een request van *A. Aengenenth en Comp.*, Korenwijnstokers te Delftshaven, zoo als op hetzelve is gerapporteerd in December 1831, „ dat de uitvoer van dit trafikaat voor het „ grootst gedeelte heeft opgehouden, en de handel in hetzelve zich bijna uitslui- „ tend tot dit Rijk bepaalt," en wederom in een request van *S. Rijnbende* en andere korenwijnstokers te Schiedam terzelfder tijd aangeboden, het volgende: „ de verzendingen naar Noord-Amerika zijn door de aldaar ingevoerde hooge reg- „ ten meerendeels gestremd; de kustvaart op Engeland is geheel vernietigd: de „ Hollandsche jenever wordt in de ons overgeblevene volkplantingen minder ge- „ zocht en door vreemde dranken ten deele vervangen; door hooge regten of „ verbod van invoer zijn Pruissen, Frankrijk, de Oostzee, Rusland en Zuid- „ Amerika geheel voor ons gesloten. Wat blijft ons over? inlandsch vertier," en nog weder bij het adres van 28 October 1834, gaf de kamer van Schiedam ons te kennen, „ hoe ook ten deze de toestand der branderijen sedert 1832 alleraan- „ merkelijkst achteruit is gegaan en verslimmerd."

Deze staat van zaken moet dus sedert dien tijd merkelijk zijn verbeterd, en dan al spoedig hebben opgehouden te werken, de anders wel als duurzame te vreezen oorzaken dier vermindering van uitvoer, zoo als dezelve zoo duidelijk en uitvoerig in het straks genoemd, door den heer *Rijnbende* eerst onderteekend, request waren uiteen gezet.

Ware echter deze vermeerdering van uitvoer naar buiten 's lands niet zoo zeker; ware dezelve ook niet in der daad steeds toenemende, en zal dezelve niet spoedig merkelijk te boven gaan de hoeveelheid van nog geene 49,000 vaten, welke tot dus verre sedert de laatste jaren de grootst uitgevoerde hoeveelheid blijkt te zijn, dan zoude ik onze hooge Regering wel in overweging willen geven, of het niet zoude zijn ook in 's Rijks finantieel belang, om tot eene geheel andere wijze van zien ten aanzien der branderijen over te gaan en dezelve te beschouwen als genoegzaam alleen werkende voor binnenlandsche consumtie, en hun geenerlei restitutie of vrijdom van eenige algemeene lasten toe te kennen. Naar mijne rekening toch bedraagt de op die grootste hoeveelheid van 49,000 vaten ten koste van den buitenlander, behalde winst niet meer dan f 6 per vat of f 294,000 over het geheel.

Die mijne rekening is de volgende: 18 mud rogge van 150 pond naar den tegenwoordigen prijs van f 135 het last, bedragende f 81, en 12 mud gerst van 124 pond à f 111, bedragende f 44:40, dus te zamen 30 mud kostende f 125:40, geven, zoo ik meen, hoogstens 13 vat moutwijn; alzoo kost het graan per vat ongeveer f 9:65. De benoodigde brandstof, meen ik op grond van het gezegde van den heer *Aengenenth*, welke in het straks gemeld request in 1831 geprojecteerde belasting op de steenkolen stelde op f 1:50 per vat gedisteleerd, te mogen rekenen op ongeveer f 1:35. Het gebruikt wordend graan nu hebben wij gezien, dat genoegzaam, de brandstof weten wij dat steenkool en dus geheel, is een van den buitenlander gekocht product. Beide bedragen te zamen alzoo f 11 per vat. Het vat jenever nu stellende op f 16, en hetzelve wegens verkregene spoeling en gest verhoogende met f 1, dus gebragt op f 17, blijft er binnen 's lands verdiend, slechts f 6 per vat, zoo als ik zeide, of nog geen drie ton van geheel die fabrijkaadje.

Faalt nu deze mijne rekening niet grovelijk, en dwaal ik niet, wanneer ik verhooging van binnenlandschen jeneverprijs geenszins als een onheil zoude beschouwen, dan althans geloof ik, dat ik, die den vaderlandschen landbouw zoo onvergelijkelijk verre stel boven de nijverheid der branderijen, grond zoude hebben, mij zelfs niet door eenig nadeel dezer laatste van de bescherming der eerste te laten weerhouden.

Een vijfde algemeen bezwaar tegen de onderhavige wet, is de daaruit te verwachten verhoogde prijs van het brood. Ik, die uit de wet verhoogde graanprijzen verwacht, zal ook deze daarmede zoo natuurlijk in verband staande werking niet ontkennen; doch met verwondering zie ik die tegenwerping steeds maken door zoo vele bestrijders der wet, door zoo vele adressanten tegen dezelve, welke tevens en in eenen adem als het ware stellen, dat de wet geenerlei invloed op de graanprijzen zal hebben; beiden bezwaren toch, *en* van geen voordeel voor den landbouw wegens niet rijzen der graanprijzen, *en* van bezwaar voor den consumateur wegens verhooging der broodprijzen, kunnen niet te zamen bestaan, maar druischen geheel het een tegen het ander in. Deze inconsequentie voorbij ziende, worden echter aldus de bezwaren opeen gehoopt.

Doch ik, die dan bij verhoogde graanprijzen tevens en gevolgelijk hoogere broodprijzen toestem, meen dat dit bezwaar niet zeer, ja in der daad niets te achten is: omdat het inkomend regt, hoezeer dan den bouwman bijna genoegzaam kunnende te gemoet komen, op zich zelf gering is, van eenig belang slechts bij lage graanprijzen, verminderende bij hoogere, geheel ophoudende reeds bij den niet aanzienlijken prijs van f 9 per mud tarwe: omdat juist deze schaal van meer of minder inkomend regt, naar mate der lagere of hoogere graanprijzen, eene vastheid aan die van het brood zal geven, welke steeds zeer wenschelijk is, doch wij nu geheel missen; en eindelijk en bovenal, omdat eenige verhooging van broodprijs voortgevloeid uit eene verhooging van graanprijzen, indien deze slechts niet zij ontstaan door misgewas, eene ware weldaad is voor het grootst gedeelte van die consumateurs, welke men bij dit beklag schijnt op het

dag te hebben, de arbeidende klasse namelijk. Deze toch kan hare levensbehoeften betalen slechts dan, wanneer zij werk heeft; zonder werk helpt het haar weinig of die behoeften goedkoop zijn; en dat werk heeft zij ten platten lande, welk platte land reeds dadelijk drie vijfde van onze bevolking behelst, altijd in meerdere of mindere mate, naar gelang van den beteren of slechteren toestand van den landbouw: dat werk heeft zij eveneens meer of minder in die menigvuldige onzer steden, waar het vertier van den landbouw in de hoofdbron van bestaan der kooplieden en winkeliers, en waar de eigene inkomsten meest bestaan uit de huurprijzen der ongebouwde eigendommen: door meerder vertier reduudeert dit alles zelfs op die steden, welke aan den landbouw meest vreemd, in den koophandel geheel werkzaam zijn.

Geheel anders is ten deze de werking dan, wanneer die verhooging van broodprijs voortspruit alleen uit belasting, zoo als het geval is ten aanzien van die op het gemaal; dan wordt het brood duurder zonder vermeerderde faculteit om hetzelve te koopen: en deze daarenboven zoo veel hoogere broodprijs- vermeerdering is toch ook door ons aangenomen, en heeft wel met name hare voorstanders gevonden juist in dat gewest, waar men thans de bekommering wegens het lot van den consumateur ten dezen wel het meest doet gelden.

Voor zoo verre de restitutie aan branders nog eenig merkelijk overschot van het voorgesteld inkomend regt mogt overlaten, zoude het welligt zaak zijn die belasting op het gemaal met het bedrag van dat overschot te verminderen; dan zoude eene dubbele weldaad aan de arbeidende klasse geschieden.

Als een zesde punt eindelijk, Ed. Mog. Heeren! nog een oogenblik stil staande bij art 18 der wet, vereenig ik mij geheel met het gezegde der regering, dat het koninklijk besluit van 29 September ll. was, analoog aan art. 9 der wet van 26 Augustus 1822, en gelijk aan het door de opgevolgde wet van 10 Januarij 1825 bekrachtigd besluit van 3 October 1824, en volstrekt noodzakelijk. Zonder dat besluit van 29 September, was deze maatregel van bescherming voor langen tijd niets geweest: door bij de graanhandelaren algemeen bestaande overtuiging van rijzing der prijzen na de wet, zouden wij overstroomd zijn geworden met vreemd graan. Groot is bij mij de verdienste der geheimhouding en van het op het oogenblik ongewachte van dit besluit. Bij geenerlei wijze van behandeling bij de Staten-Generaal, ook niet in committé-generaal, gelijk in de eerste afdeeling zulks als wenschelijk werd voorgesteld, had dit voornemen zoo onbekend en onbemerkt kunnen blijven. Bij alle onze langzame formen, waarvan, voor zoo verre dezelve niet grondwettig zijn bepaald, en dus aan onze keuze zouden staan, de tegenstanders dezer bescherming, dan toch wel niet zouden hebben willen afzien, was er tijd in overvloed tot geheele verlamming van den maatregel: alleen reeds de overstorting uit het Engelsche entrepôt was daartoe geheel voldoende.

De bepaling, dat wegens de geëntreposeerde granen als het ware de keuze kan worden gedaan tusschen de oude en nieuwe wet, is, dunkt mij, zoo vrijgevig, dat wel geen handelaar deswege iets kan inbrengen.

In het geheel van dit artikel en nu na de terugbrenging van borgtogt tot op 1° dezer maand December, ook zelfs in het koninklijk besluit, zie ik voorts waarlijk niets van retro-activiteit.

Ware zulks anders, ik zoude kunnen aanvoeren, hoe wij in der daad telkens retro-activiteit ter zake van belastingen hebben aangenomen en, al is het dan bij exceptie, gewettigd, wanneer wij bij invoer van nieuwe of hoogere accijnsen, aanpeil en bijbetaling hebben voorgeschreven van onder geene of mindere belasting ingevoerde of gefabriceerde goederen, als daar waren wijn, gedisteleerd, gemaal, turf, steenkolen, enz.: ik zoude dan nu, sedert de zitting van Zaturdag ll., uit de aanneming van art. 4 der wijzigingen op het personeel kunnen aantoonen, dat ook wij, wanneer het staatsbelang zulks schijnt te vorderen, bij de wet nog meer bepaaldelijk retro-activiteit aan de wet hebben gegeven, en dit, hoezeer ten voordeele van eenige belastingschuldigen, dan toch weder ten nadeele van anderen, die het daarmede veroorzaakt minder rendement moeten vergoeden; doch ik herhaal het, bij naauwkeurig onderzoek, zie ik hier nu niets van die over het algemeen te regt gewraakte terugwerkende kracht, en kan, naar mijn oordeel, dat verwijt in geenen deele met vrucht tegen dit wets-ontwerp aangewend worden.

Alzoo dan innig overtuigd van den ongelukkigen toestand van den graanbouw; overtuigd, dat dezelve wordt veroorzaakt door den onbelasten toevoer ter consumtie van buitenlandsch graan; overtuigd dat een inkomend regt op dezen toevoer dien toestand zal verbeteren; dat de handel in het algemeen bij dat beschermend regt niets zal kunnen verliezen, en de thans zoo vervallen graanhandel eer bij dezelve eenige meerdere levendigheid zal kunnen bekomen; dat ook onze scheepvaart eer bij dezelve bevoordeeld dan benadeeld zal worden; dat geene voor buiten en binnenlandsche consumtie aanmoediging verdienende fabrijken, noch ook de branderijen ter zake van het buitenlandsch vertier bij dezelve zullen lijden; dat de uit deze wet te wachten geringe verhooging en vastheid van broodprijzen eene weldaad zal zijn voor de arbeidende klassen, en dat geene bepaling dezer wet in strijd is met eenig voorschrift der grondwet of regel van regt of billijkheid, zoo zal ik vóór de wet stemmen, de Hooge Regering mijnen dank betuigende voor de standvastigheid, waarmede zij tegen zoo vele, en hier steeds zoo veel geldende pogingen, is gebleven bij datgeen, hetwelk Zij oordeelde, dat het algemeen belang vorderde, en hetwelk Zij met zoo afdoende bewijsredenen en kracht van betoog heeft toegelicht en verdedigd.

Een enkel woord zij het mij nog vergund, hierbij te voegen, Ed. Mog. Heeren! aangaande het bij deze wet behouden regt van uitvoer op boter en kaas. De bescherming, die wij hier hebben is alleen voor den graanbouw, niet voor de vee en zuivel-teelt; en deze lijden toch evenzeer. Wat boter en kaas betreft, is deze tak van landbouw nu wel door geene bescherming als de overhavige te helpen, maar dezelve mogt dan toch verwachten, bij zijnen lijdenden toestand, niet verder met een uitgaand regt belast, en alzoo bij den steeds noodwendigen uitvoer belemmerd te blijven.

Ook nu is weder in eene onzer afdeelingen aangemerkt, hoe ontlasting dezerzijds alleen zoude kunnen strekken tot verhooging van regt van invoer ginds: maar het zij mij vergund hier aan te merken, dat ons dan niet geheel levendig gebleven schijnen te zijn, zoovele overwinnende bewijsredenen, als tegen dat destijds zoo zeer vooruitgezet gevoelen, in de zitting van 1832 op 1833 door een onzer geëerde medeleden uit Vriesland, den heer *van Sijtzama*, werden aangevoerd, van welke bewijsredenen ik mij wel herinner, dat destijds de kracht en het overtuigende werd erkend ook door diegenen onzer medeleden, welke tot dusverre die ontlasting op dienzelfden thans weder door andere onzer medeleden bijgebragten grond, het sterkst bestreden hadden.

Met genoegen ontwaar ik dan ook uit de nu weder voorgestelde verminderingen, dat mede bij de regering die tegenwerping niet meer geldt, en met dankbaarheid neem ik die herhaalde verlaging van dat regt van uitvoer aan; doch ik sluit met den wensch en de verwachting, dat geene bedenkingen van zuiver finantieëlen aard, der regering zullen beletten binnen korten tijd geheel in deze eene gezonde staatshuishoudkunde te doen zegevieren, en alzoo op te heffen een bezwaar, hetwelk wat de boter betreft, almede voornamelijk één gewest blijft drukken, en wel een gewest, hetwelk steeds meer dan eene reden kan hebben om te vreezen, dat deszelfs belangen bij het hoofdbestuur niet genoegzaam gekend, en daardoor minder in aanmerking genomen worden.

De Leden van het Vriesch Genootschap van Proefondervindelijken Landbouw, worden bij deze uitgenoodigd ter bijwoning eener Buitengewone algemeene Vergadering, op Vrijdag den 29 Januarij 1836, des middags ten een ure, ten huize van Wilkeshuis, in het Zaailand te Leeuwarden.

Leeuwarden, den 25 Januarij 1836. J. VITRINGA COULON, Voorzitter.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, den 20 Januarij 1836. AGE van DIJK, en MAAIKE ELZINGA.

BEETSTERZWAAG, den 21 Januarij 1836. Getrouwd:
Jonkheer J. A. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, en
Jonkvrouwe IJ. H. van EIJSINGA.

*** Heden beviel van eene Dochter, AUGUSTA FONTEIN, geliefde Echtgenoot van Mr. SCHELTE WIJBENGA.
Sneek, den 18 Januarij 1836.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon ANTJE KIM, echtgenoot van
Leeuwarden, den 20 Januarij 1836. L. van ANDRINGA,

*** Den 22 Januarij 1836, is te Leeuwarden, voorspoedig bevallen van eenen Zoon, CATHARINA ANNA ANDREÆ, geliefde Echtgenoote van
J. L. van SLOTERDIJCK,
Notaris te Rinsumageest.

*** Op den 9 November 1834, is GERLOF FEIJES BROUWER, overleden, in den ouderdom van ruim 38 jaren, te Weltevreden op het eiland Java in de Oost-Indien.

*** Het heeft den vrijmagtigen God behaagd, heden in den vroegen morgenstond, ons Zoontje JILLARDUS, oud bijna 12½ jaar, door eene zenuwziekte, uit onze liefdearmen weg te rukken, en schoon diep bedroefd, wenschen wij echter in dezen weg van Gods altoos wijze en aanbiddelijke Voorzienigheid te berusten met onderwerping. JACOBUS PENNINGA.
Jorwerd, den 14 Januarij 1836. TEEKJE BOSMA.

HARLINGEN, den 15 Januarij 1836. Heden morgen omstreeks drie ure, werd ik in diepen rouw gedompeld, daar het den alwijzen God behaagde, mijne geliefde Echtgenoote, JOZINA JOHANNA FEITS, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, van mijne zijde weg te rukken.

Eene uitterende ziekte maakte na eene sukkeling van 16 weken een einde aan haar voor mij zoo dierbaar leven. Zij stierf in den ouderdom van 31 jaren en 3 maanden, mij nalatende drie Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen.

Ieder zal ligt gevoelen hoe zwaar mij deze slag treft, doch de hoop haar eenmaal in zaliger gewesten weder te zien, doet mij met gelatenheid den wil des allerhoogsten eerbiedigen. H. H. HEEP, Jr.

PS. Door de veelvuldige Vrienden en Betrekkingen, moet deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving worden aangemerkt.

*** Op den 18 Januarij 1836, overleed te Leeuwarden, aan een spoedig verval van krachten, in den hoogen ouderdom van bijna 90 jaren, de Heer JACOBUS SIJBES SIJBESMA.

*** Na een smartelijk lijden van eenige weken, stierf heden onze werkzame Moeder, TJITSKE RITSKES, Wed. J. P. Keestra, in den ouderdom van bijna zeventig jaren. RINDERT JANS KEESTRA,
Huizum, den 18 Januarij 1836. *Uit aller naam.*

*** Heden overleed ten gevolge van zenuwkoortsen, onze geliefde tweede Zoon LUITJE FEITS, in den ouderdom van ruim twaalf jaren.
Leeuwarden, den 24 Januarij 1836. O. B. SPOELSTRA. T. SPOELSTRA, geb. Feits.

SLOTEN, den 24 Januarij 1836. Heden overleed tot mijne innige droefheid, mijne hartelijk geliefde Vrouw, PIETJE DIRKS PLUG, in den nog jeugdigen ouderdom van dertig jaren en ruim zes maanden, mij nalatende drie Kinderjes, waarvan de oudste slechts ruim vijf jaren en de jongste acht dagen is. Allen die de overledene gekend hebben, zullen met mij beseffen, welk een ontzettend zwaar verlies dit voor mij is, doch ik hoop in den wil van God, die wijs en goed is te berusten.
T. ANDRINGA van HIJLKEMA VLIEG.

PS. Deze strekke tot communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 22 Januarij 1836, *f* 31 : 00 à *f* 32 : 00.

De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 141 : 00 het Last. — Tarwe *f* 6 : 05 de Mudde.

PRIJSCOURANT der EFFECTEN.

Amsterdam, den 23 Januarij 1836.

Nederland.				Gebl.
Werk. Schuld à 2½ pCt.	55 7/16	55½		
Dito dito...... 5 „	103 1/16	103⅛		
Uitgest. Schuld				
Kansbilj. van dito ...	24 7/16	24½		
Amortis. Synd. 4½ pCt.	96			
Dito dito ..... 3½ „	79¾			
Handel-Maats. 4½ „	123⅝			
Nieuwe dito.. 4½ „				
Frankrijk.				
Insch. Grootb.. 3 pCt.	80⅜			
Fransche Wissel 57⅜....				
Engeland.				
Insch. Grootboek......				
Spanje.				
L. bij Ardoin £ 85. 5pCt.	50 13/16	51	50⅞	
Dito bij dito, onb. stukk..	50⅞	50¾	50 15/16	
Passive................	16 5/16	16⅜		
Deferred	25½			
Fransche Uitgestelde...	19½	19¾	19¾	
Engelsche Uitgestelde..	18¾			
Portugal.				
Oblig. te Londen 5 pCt.				
Dito dito ...... 3 „				
Napels.				
Cert. bij *L. & B.* 5 pCt.				
Dito bij *Falc. & C.* 5 „				
Leen. te L. bij *R.* 5 „				
Aand. Tavoglière 3½ „	70			
Dito te Parijs... 3½ „	62¼			

Rusland.				Gebl.
O.*H.* 1798 en 1816, 5 pCt.	105⅜			
Dito dito 1828 en 29, 5 „				
Cert. d. 1831 en 33, 5 „	96¼			
Obl. te Londen.. 5 „				
Cert. te Hamburg 5 „				
Inschrijv. in Assig. 6 „	69⅝			
Certifi. van dito.. 6 „	70½			
Polen.				
Aand. met Lot. fl. 300 *f*				
„ „ „ „ 500 -	150¼			
Pruissen.				
Aand. met Lot. R. 50 *f*	105⅞			
Neg. Londen 1830 4 pCt.				
Oostenrijk.				
Aand. met Lot. *f* 100 ..				
Dito dito *f* 250.. 4 pCt.				
Metalliek....... 5 „	99½			
Dito............ 3 „				
Dito te Lond. gen. 5 „				
Dito............ 2½ „				
W. B. bij *Goll & C.* 5 „	102⅜			
Dito .... 4 „				
N. Ween. Aand. fl. 500 *f*	716			
Denemarken.				
L. te Londen ... 3 pCt.				
Braz. dito bij *Rots.* 5 „	86¼	86⅜	86⅜	
Darmst. Aand. bij L. *f*	26¼			
Russ. Fr. A. 500 fr. 4 pCt.	229			
Dito 100 fr. ..... 4 „	50			

Columb. 2de leening van 100 £ 26 13/16, 11/16, ¾; kleine Coup. *f* 5 5/16. — Bl. Grieken van 100 £25; van 300 £ 24¾; onbep. Coup. *f* 5, 4 15/16. — Roode Grieken van 100 £ 23¾.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad HARLINGEN: brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat de passage over de Brug, liggende over de Stadsgracht bij de Franeker poort alhier, van af den 26 Januarij e. k., gedurende veertien dagen gestremd is, wegens herstelling van die Brug. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
Harlingen, den 22 Januarij 1835. J. RODENHUIS.
Ter ordonnantie van dezelven,
K. BLOK.

GRIETMAN en ASSESSOREN van HASKERLAND roepen mits deze op, de Floreenpligtigen en alle niet bedeelde Mannen, Hoofden van Huisgezinnen van den dorpe *Haskerdijken*, om te compareren in hunne Dorpskerk, op *Donderdag den 28 Januarij* 1836, des voormiddags ten *elf ure*, ten einde alsdan uit hun midden *twee Gevolmagtigden* te stemmen, bevoegd om met een gelijk getal Leden uit het Collegie van Grietman en Assessoren op *Dingsdag den 9 Februarij* 1836, des voormiddags ten *negen ure*, in het Grietenijhuis te Joure eenen ONDERWIJZER te *benoemen* voor de vacante openbare School te Haskerdijken. *De Grietman en Assessoren voornoemd,*
Joure, den 13 Januarij 1836. P. B. J. VEGILIN van CLAERBERGEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
C. L. van BEIJMA thoe KINGMA.

GRIETMAN en ASSESSOREN van HENNAARDERADEEL, convoceren ten verzoeke van de Kerkvoogden van Oosterend, de Hervormde Floreenpligtigen van gemeld Dorp, in de Kerk aldaar, op Donderdag den 28 Januarij 1836, des voormiddags ten elf ure: 1. Om te delibereren en te besluiten over de bouwing van eene Huizinge op de Plaats in huur bij *Sjoerd T. Gaastra*, toebehoorende voor de helft aan de Kerkvoogdij van Oosterend. 2. Om een voorstel te aanhooren betrekkelijk de ruiling van een stuk Land, toebehoorende aan gemelde Kerkvoogdij, tegen Land behoorende aan *Tiede S. IJpma*, en om deswege zoodanige besluiten te nemen als dienstig en noodig zullen geoordeeld worden. *Grietman en Assessoren voornoemd,*
Wommels, den 20 Januarij 1836. I. F. van EIJSINGA, *Vt.*
Ter ordonnantie van dezelven,
W. K. HOEKSTRA, *Secretaris.*

GRIETMAN en ASSESSOREN van WESTDONGERADEEL roepen door deze op, ten verzoeke van de Kerkvoogden: de Floreenpligtigen van de Hervormde Godsdienst van den dorpe Bornwerd, om te compareren in de Dorpskerk aldaar, op Zaturdag den 30 dezer, des voormiddags ten 11 ure, tot het regelen en vaststellen van een Omslag over de Florenen.
Grietman en Assessoren voornoemd,
Ternaard, den 20 Januarij 1836. J. S. van HARINXMA thoe SLOOTEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
KLAASESZ, *Secret.*

Uit de hand te koop:

ZEKERE wel ter nering staande HUIZINGE en BAKKERIJ, bij de Woudpoort te Dokkum, in de nabijheid van twee Herbergen, met de GEREEDSCHAPPEN; op den 12 Mei 1836 te aanvaarden; te bevragen bij den Eigenaar *L. S. MEIJER*, aldaar; brieven franco.

VERKOOPING TER ROLLE VAN GEREGTELIJKE UITWINNINGEN BIJ DE REGTBANK VAN EERSTEN AANLEG, ZITTING HOUDENDE TE *SNEEK*,

Van een HUIS, staande en gelegen in de Kerkstraat te Bolsward, kanton Bolsward, arrondissement Sneek, provincie Vriesland, gekwoteerd met wijk E, no. 624, bekend op den perceelsgewijzen kadastralen legger van de gemeente Bolsward, sectie A, no. 420, bewoond door na te noemene *Hendrik Christiaans Conradi*.

Gearresteerd als onroerend Goed ten laste van *Hendrik Christiaans Conradi*, Grofsmid te Bolsward.

Ter rekwisitie van den Heer *Douwe Boomsma*, in kwaliteit van Ontvanger der Directe Belastingen en Accijnsen in de gemeente Bolsward, en aldaar woonachtig, ten dezen behoorlijk geautoriseerd, hebbende tot Procureur Mr. BAUKE HAGA, wonende op het Kleinzand te Sneek.

Bij Proces-Verbaal van den twaalfden September 1835, naar vereisch geregistreerd, overgeschreven op het Kantoor der Hypotheken te Sneek, den zestienden dierzelfde maand, en ter Griffie van de Arrondissements Regtbank te Sneek, den vijf en twintigsten daaraanvolgende; waarvan afschrift is gelaten aan den Heer D. JACKLES, Griffier bij het Vredegeregt van het kanton Bolsward, en aan den Wel Edelen Heer T. HOEKSMA, Burgemeester der stad Bolsward.

De eerste afkondiging der memorie van lasten is geschied op Woensdag den tweeden December 1835, en de voorloopige toewijzing op Woensdag den twintigsten Januarij 1836, ter audientie der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende in het Huis van Justitie te Sneek; zijnde het gearresteerde provisioneel toegewezen aan den Arrestant, voor de som van een Gulden, boven en behalven de lasten en voorwaarden in de memorie van lasten omschreven.

De definitieve adjudicatie is vastgesteld en zal plaats hebben op Woensdag den dertigsten Maart 1836, des voormiddags ten tien ure, ter audientie van welgemelde Regtbank.

Voor Extract Conform,
B. HAGA, *Procureur*.

MRS. J. J. WIERSMA en L. J. HUBER, openbare Notarissen te Sneek, gedenken publiek, bij verhooggelden, aan de meestbiedenden te verkoopen:

1. Eene allezins hechte, kapitale, en van onderscheidene zoo behangene als welbetimmerde Beneden- en Bovenvertrekken voorziene groote HEEREN HUIZINGE, benevens eenen daarachter gelegenen grooten en fraaijen TUIN cum annexis, staande en gelegen voor op Leeuwenburg, en loopende achter met een vrije Uitgang in de Groote Kerkstraat, binnen Sneek, gekwoteerd met wijk 7, no. 728, en bekend bij het Kadaster sectie B, nos. 1204, 1210, 1211 en 1213, waarin sedert eene reeks van jaren de Wijnhandel met succes is geëxerceerd, waartoe zoo wel als tot elke andere affaire dezelve door ruimte en stand, bij uitnemendheid geschikt is, en waarbij alle vereischte gerijfelijkheden, als Kelder, Put, Regenwatersbakken, Bergplaatsen enz. gevonden worden; laatst door Mejufvrouw de Weduwe van den Wel Eerw. Heer *W. Beckeringh* als eigenaarsche bewoond geweest, en door den dood ontruimd; waarop geboden is *f* 3700.
2. Eene prompte en ruime HUIZINGE, met derzelver ERF cum annexis, staande en gelegen naast het vorige perceel, gekwoteerd met wijk 7, no. 727, en vermeld bij het Kadaster sectie B, no. 1214, door *W. G. Smidt* als huurder in gebruik; waarop geboden is *f* 1061.
3. Eene HUIZINGE, met BLEEK, in de Groote Kerkstraat aldaar, gekwoteerd met wijk 7, no. 51, Kadaster sectie B, no. 1212, door de Weduwe *Fedde Hopperts* bewoond; waarop geboden is *f* 305.
4. Eene hechte en welbetimmerde HUIZINGE, met PLAATS cum annexis, staande in de Galigastraat binnen Sneek, gekwoteerd wijk 7, no. 29 *a* en *b*, en bekend bij het Kadaster sectie B, no. 1203, het onderste gedeelte bij de Weduwe *W. Groenhof* in huur, en boven door *Johannes van Gorcum* bewoond; waarop geboden is *f* 700.
5. Eene HUIZINGE, met LOODS en BLEEK, staande in de Scharnesteeg aldaar, gekwoteerd met wijk 6, no. 25, en vermeld op de kadastrale Plans sectie B, no. 1063, het voorste gedeelte door *P. P. van der Horst*, en achter door *B. Wielinga* wordende bewoond; waarop geboden is *f* 555.
6. Eene prompte en geschikte HUIZINGE en SCHURE, met BUITHUIS, benevens daarbij zijnden TUIN, schoone HOVINGE, cum annexis, staande en gelegen achter de Hoven, te Sneek, sectie A, nos. 157—159; waarop geboden is *f* 1175.
7. 2 Bunder en ruim 93 v. roede uitmuntend GREIDLAND, gelegen aan de Stadsgracht, bij het vorige Perceel, sectie A, nos. 160 en 161; staande per 36½ v. roede op *f* 395 : 75.
8. 2 Bunder en ruim 20 v. roede dito GREIDLAND, mede aldaar achter het vorige Perceel, sectie A, no. 228; waarop als voren geboden is *f* 395.

Alles breeder bij de Biljetten omschreven, en wat de Huizen aangaat op den 12 Mei, en voor de Landerijen op Sint Petri 1836 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 28 Januarij 1836, bij den finalen palmslag, ten huize van den Societeithouder *L. van Uffenk*, in de Uitspanning te Sneek, des avonds ten zeven ure, en koopen op Condition alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantoren van voornoemde Notarissen.

MR. J. J. WIERSMA, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, bij verhooggeld, aan de meestbiedenden te verkoopen:

Eene wel ter nering staande ruime HUIZINGE met derzelver PLAATS BLEEK en TUIN, benevens daar achter staande twee WONINGEN cum annexis, staande vóór aan het Kleinzand en achter aan den Stadswal binnen Sneek, aldaar gequoteerd met wijk 1, no. 93, door *Douwe de Jager* en *Vrouw* als eigenaars wordende bewoond, met uitzondering van drie Woningen en welke verhuurd zijn; alles op den 12 Mei 1836 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Vrijdag den 29 Januarij 1836, bij den finalen palmslag, ten huize van de Weduwe *Marten van Klooster*, in het Fortuin, buiten het Hoogend te Sneek, des avonds ten zeven ure, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn bij den Notaris voornoemd.

De Notaris P. TADEMA, te Dronrijp, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende HUIZINGE, no. 68, (en ERF cum annexis, te Beetgumermolen, door wijlen *Klaas Jans Draijer* met er dood ontruimd.
2. Eene hechte en sterke HUIZINGE, TUIN en ERF, mede aldaar, ten Westen naast de Herberg van *Ritske de Jager* gelegen.

Wie gading maken, komen op Zaturdagen den 30 Januarij en 6 Februarij 1836, telkens des namiddags ten 3 ure, ten huize van *Ritske de Jager*, Kastelein te Beetgumermolen.

Verkooping van een Beurtschip.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, op Zaturdag den 30 Januarij 1836, des avonds ten 5 ure, ten huize van *Romke Durks Posthuma*, Herbergier te Dragten, publiek bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Een in den jare 1824 nieuw uitgehaald VEERSCHIP, *de Jonge Jan* genaamd, groot 40 ton, met staand en loopend Want, Ankers, Touwen en verdere aanhoorigheden, en de geregtigheid van het hierbij behoorende Octrooi van *Dragten* op *Amsterdam* en vice versa, zoodanig hetzelve bevorens door den eigenaar *Jan Jurjens*, en laatst door wijlen deszelfs Zoon *Jurjen Jurjens* is bevaren. Bij de finale toewijzing vrij te aanvaarden.

De Notaris K. J. VAN DER VEEN, te Dragten, zal, hiertoe behoorlijk gecommiteerd, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Beetsterzwaag, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en ERVE, gequoteerd met no. 81, bestaande in eene Voorkamer aan de Straat, ruim Voorhuis, Achterkamertje, twee Kelders, Pomp en Regenwatersbak, benevens eene groote SCHUUR en verdere aanhoorigheden, zeer geschikt tot allerhande affaires, staande en gelegen ten Westen van de Vaart in de Rottevalle, grietenij Smallingerland. Bij de finale toewijzing te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome Dingsdag den 2 Februarij 1836, des namiddags om 3 uren, ten huize van *Tjerk van Dijk*, Herbergier in de Rottevalle, en koope op dan voor te lezene Conditien, welke in middelen tijde ten Kantore van genoemden Notaris ter lezing liggen.

DEZELFDE NOTARIS zal op gemelden tijd en plaats, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Vier kampen uitmuntend BOUW- en WEIDLAND, gelegen nabij het Gebuurte in de Rottevalle, aan de Langewijk, op het terrein van de grietenij Achtkarspelen. Bij Biljetten gespecificeerd.

Openbare Verkooping.

De Notaris G. KEUCHENIUS, te Koudum, als daartoe regterlijk gecommitteerd, presenteert in het openbaar, bij strijk- en verhooggeld, aan den hoogstbiedende te verkoopen, ten overstaan van den Heere Vrederegter van het Kanton Hindelopen:

Eene zeer vruchtbare en wel gelegene ZATHE en LANDEN, staande en gelegen te Hemelum, groot 35 bunder 4 v. roede 20 v. el, zoo Greid- als Bouwland, in de Grondbelasting aangeslagen naar een Kadastraal inkomen van *f* 494 : 98, en in de Dijksfloreen bedragende 22 Floreenen 21 Stuivers Floreen; thans bij den mede-eigenaar *IJme Arents Haarsma* in gebruik, en op Sint Petri en den 12 Mei 1836 te aanvaarden. — Deze veiling zal voorloopig op Donderdag den 28 Januarij 1836, in de Herberg te Galamadammen, en definitief op Zaturdag den 6 Februarij daaraanvolgende, in het Wapen van *Hemelumer Oldephaert en Noordwolde* te Koudum, telkens des voormiddags ten tien ure plaats hebben. De Memorie van Lasten ligt voor een iegelijk gegadigde ter inzage aan het Kantoor van gemelden Notaris.

De Notaris A. STINSTRA, te Franeker, zal, ten verzoeke van den Heer Secretaris S. WIJBENGA aldaar, op Maandagen den 15 Februarij 1836, provisioneel, en den 29 daaropvolgende, finaal, telkens des avonds ten zeven ure, in het Koffijhuis Nieuw Botnia, te Franeker, publiek bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene sterke, best onderhoudene, tot alle nering en bedrijf geschikte en alzoo door staat en stand uitmuntende en bijzonder gadelijke HUIZINGE, staande aan de Voorstraat, bij de Boterpijp, in wijk T. W. no. 84, te Franeker, hebbende onder anderen eene ruime en gerijfelijke Bovenwoning of Intrek, ERF, en daarachter een afzonderlijk, op het Noord uitgang hebbend PAKHUIS, alles onlangs door Mejufvrouw *Trijntje van Vliet*, Weduwe van den Heer *P. Feijtama*, met er dood ontruimd, en op den 12 Mei 1836 voor den Kooper vrij te aanvaarden.

De door bovengenoemden Notaris te voren aangekondigde Verkooping van het Huis no. 65, te Sexbierum, door *Jan Pieters Stoer* bewoond, *zal geen voortgang hebben*.

Op voordeelige Voorwaarden

Wordt bij beslotene briefjes, uit de hand ter verhooging aangeboden: Het HUIS c. a. staande op den hoek der Hofstraat te Harlingen, wijk G, no. 72, sectie A, no. 1562, bij den eigenaar *L. Lombardi* bewoond; 12 Mei 1836 te aanvaarden.

Vroeger breeder omschreven.

Dit perceel is gesteld op eene waarde van *f* 325 : 75.

Men geniet voor elken gulden die men verhoogt *f* 0 : 20.

De briefjes, inhoudende de som die men verhoogt, moeten op Woensdag den 27 Januarij 1836, voor 's middags 2 uur, in de Koornbeurs te Harlingen, ingeleverd worden aan den Eigenaar, bij wien de Conditien te vernemen zijn.

J. LEFÈBRE, geboren SCHRIMPF, bij de Kettingbrug alhier, voornemens zijnde haren Winkel te kwiteren, biedt als zoodanig hare nog voorhanden zijnde Goederen tegen inkoopsprijs aan.

UIT DE HAND TE KOOP: Een KUIJF of AAKSCHIP, gevoerd geweest bij den Loodsschipper *Albert Wm. Swart*, te Terschelling; met de daarbij zijnde Ankers, Dregge, Tonnen, Zeilen, Stag en loopend Want en Rondhout, benevens VISSCHERS GEREEDSCHAPPEN en toebehooren, volgens Inventaris. Zijnde te bevragen bij C. RUIJGH, te Terschelling. Liggende deze Schuit in de Haven aldaar. Die hieraan gading maken, gelieven vóór den 15 Maart aanstaande hierop te informeren, in persoon of met gefrankeerde brieven.

T E K O O P:

Een KARNMOLEN met deszelfs toebehooren, zoo goed als nieuw en ruim 3 el in diameter. — Te bevragen bij B. J. BOOIJENGA, te Metslawier.

Een INTREK TE HUUR, lett. E, no. 409, bij de Vrouwenpoort, te bevragen bij de Wed. P. VAN BELKUM, op de Nieuweburen te Leeuwarden.

KOMMISSARISSEN en DIRECTEUR van het NEDERLANDSCH-BRANDWAARBORG-GENOOTSCHAP berigten: dat ingevolge art. 23 van het Reglement, de Staten en Rekeningen der beide Afdeelingen van hetzelve Genootschap, tot 31 December ll. door de Wel-Edele Heeren:

J. HENRY FRAISSINET,
KARTHAUS, HASENCLEVER & COMP.,
W. VAN KEMPEN,
J. A. & C. M. SIMON THOMAS, en
CLS. SUWERKROP & ZOON,

zijn nagezien en goedgekeurd, en nu nog 6 weken ter visie liggen ten Kantore van den Directeur, *O. Z. Achterburgwal over de Bethanjestraat*, no. 190.

En dat in het afgeloopen jaar, geene schade bij het Genootschap voorgevallen zijnde, de Deelnemers wederom voor slechts ½ pCt. Administratie-kosten zijn verwaarborgd geweest.

AMSTERDAM,
21 Januarij 1836.

A. HORSTMAN,
P. J. AMESHOFF, } *Kommissarissen*.
J. PASSAVANT,
J. F. GEORGY, *Directeur*.

De Deelnemingen geschieden bij de Heeren A. GRATAMA, te *Leeuwarden*.
G. HINGST, te *Harlingen*.

Oproeping van Crediteuren.

De Crediteuren in het faillissement van DAVID MARCUS VAN DER VEN, voorheen Koopman te Leeuwarden, worden bij deze uitgenoodigd, om binnen den tijd van veertig dagen, zijnde vóór of uiterlijk op den eersten Maart eerstkomende, in persoon of bij gevolmagtigden, bij den ondergeteekende te compareren, ten einde te verklaren uit welken hoofde zij Crediteuren zijn van *David Marcus van der Ven* voornoemd, en hunne bewijzen behoorlijk op zegel geschreven en geteekend aan denzelven over te geven, of ter Griffie van de Regtbank van eersten aanleg, zittende te Leeuwarden, als belast met de commercieele regtsoefening aldaar, te deponeren.

De provisionele Curator in opgenoemd faillissement,
B. TH. VAN HEEMSTRA.

Supra fijn Göttinger Linnen.

Ten huize van den Kastelein J. VAN LINGEN, in het Nieuw Blaauwhuis te Leeuwarden, is gearriveerd de Koopman HENRICH WULLERT, met BEST LINNEN, in alle soorten.

PATE PECTORALE
van *Regnault Senior*,
GEBREVETTEERDE PHARMACIEN VAN HET GOUVERNEMENT TE *PARIJS*.

Verscheidene experientien in alle de Hospitalen van *Parijs* gedaan, hebben ten volle bewezen dat de PATE PECTORALE van REGNAULT SENIOR, geen Opium inhoudt, en dat dezelve eene bewezen overheid heeft op alle Pectorale middelen tot het genezen van: *Verkoudheden, Catharres, Kinkhoest, Borstspanningen of Asthmen, Schorheid, Hoest of opsteking of irritatie op de Borst*. Alle deze voordeelen hebben den roem van dit middel vastgesteld, hetgeen ons aanmoedigt om hetzelve ten hoogsten aan onze Lezers te recommanderen. De diverse Depôts zijn: in *Amsterdam*, bij den Heer *Bourette*, in de Kalverstraat, no. 3, en bij den Heer *Anth. Kluytenaar*, in de Kalverstraat, no. 218; in *den Haag*, bij *Nieuwkerk*, Confiseur, en bij den Heer *Sack*, Koopman aldaar; in *Rotterdam*, bij den Heer *Losel Vorstman*, Westnieuwland; in *'s Hertogenbosch*, bij den Heer *F. L. Welsch en Zoon*, Juweliers; te *Groningen*, bij den Heer *John Sypkens*, Koopman; te *Utrecht*, bij den Heer *Reuser*, Koopman aldaar; in *Middelburg*, bij den Heer *van Bakelgen*, Languedoolsstraat, L. B., no. 116, alsmede bij den Heer *Marinissen*, en te *Leijden*, bij den Heer *Zuur*, Confiseur.

Een GORTMAKERSKNECHT, zijn werk geheel verstaande, kan op Mei aanstaande werk bekomen bij J. S. BOERSMA, te Wanswerd. *Brieven franco*.

Er wordt ten spoedigsten gevraagd in eene Huishouding te Lande, eene fatsoenlijke BURGERVROUW of DOCHTER, van middelbare jaren en van de Protestantsche Godsdienst, geschikt om voor dezelve *te Naaijen*, *de Wasch te beredden* en *met Kinderen om te gaan*. Iemand hiertoe inclinerende, vervoege zich met *gefrankeerde* brieven onder letter B, bij A. VAN ZUIJLEN, in de Galileër Kerkstraat, te *Leeuwarden*.

Wie een LAM vermist, kan hetzelve tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij P. H. ANDRINGA, te Finkum.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.